

Gücünü *İstanbul Okan Üniversitesi*'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Ortaokul Rehberlik Bülteni

ARKADAŞ İLİŞKİLERİ

ARALIK 2021

www.okankoleji.com

Arkadaşlık, çocuğun gelişimini ve kişiliğini etkileyen, yaşam boyu devam eden oldukça önemli bir sosyal olgudur. Çocukların gelecekte kuracağı sağlıklı sosyal ilişkilerin temeli çocuklukta kurulan arkadaşlıklarla atılır.

Karşılıklı paylaşım, iletişim, etkileşim, eğlence gibi öğelerin yanında duygusal bağları da içeren bir ilişkide yakınımızdaki akranlarımız tarafından kabul edilmek, güven duymak, bulunduğumuz çevreye ait hissetmek ön plandadır. Ergenlik döneminde gelişim özelliği olarak karşımıza çıkan kimlik arayışı, kendini sosyal ilişkilerde özellikle de arkadaşlık ilişkilerinde yoğun olarak göstermektedir. Bu dönemde arkadaş edinmek, statü kazanmak, arkadaşları tarafından kabul edilmek ve beğenilmek çok önemlidir. Bu durum ergenin ailesi dışında yakın bir çevre oluşturması ve giderek bireyselleşme çabasından kaynaklanmaktadır. Gördüğümüz arkadaşlık, daha çok ortak ilgi alanlarında sosyalleşmek ve sırlarını paylaşmak şeklindedir. Akran ilişkileri, ergenin bu dönemde karşılaştığı sorunların üstesinden gelmesinde, sosyal beceri geliştirmesine ve yetişkin yaşamına hazırlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Her şeyden önce, akran grupları ergene rol model olarak, ona geribildirim verir ve kendini diğerleriyle karşılaştırabileceği uygun bir ortam sağlar. Bir genç, arkadaş ilişkileri içerisindeyken güvenli davranış göstermeyi, kendi düşüncesini ifade etmeyi, başkalarının fikirlerini hoşgörü ile karşılayabilmeyi öğrenir.

Gücünü *İstanbul Okan Üniversitesi*'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Bu dönem içinde, anne-babadan duygusal bir uzaklaşma ve akran gruplarıyla daha çok zaman geçirme eğilimi belirir. Her çocukta değişmekle birlikte, ortalama 12 yaşından sonra, çocukların akran ilişkileri güçlenir, ebeveynlere bağımlılıkları azalır ve grup arkadaşları, anne-babanın yerini almaya başlar. İçinde bulunduğu arkadaş çevresinin değerleri ve dünya görüşü daha çok önem kazanırken, ergenler akran grubuna kabul edilmek için veya arkadaşları tarafından onay görmek için onların hareketlerini, tutumlarını benimser görünürler. Arkadaşları ile ilişkiler, anne-babaları ile kuracağı ilişkilerden farklıdır. Anne-baba ile çocuk arasında daha çok ebeveyn otoritesine dayalı bir ilişki vardır. Anne-baba yol gösteren, doğruları söyleyen ve karar verendir. Buna karşılık akranlarla ilişki, daha eşitlikçi bir sosyal teması gerekli kılar. Akranlar eşit bilgiye ve otoriteye sahiptirler.

Arkadaşlık İlişkilerinde Çatışma Durumlarında Ne Yapmalıyız?

Arkadaşlık ilişkilerinde işler her zaman istenen şekilde yolunda gitmeyebilir. Zaman zaman çatışmaların yaşanması normal karşıladığımız bir durumdur. Yetişkinler arasında olduğu gibi çocuklar, gençler arasındaki kişilik farklılıkları, aile ilişkilerinin, anne-baba tutularının, ilgi alanlarının farklılıkları bu çatışmalara sebep olmaktadır. Çatışma durumlarında önemli olan arkadaşlığın sürekliliği açısından nasıl davranılması gerektiğini bilmek ve duruma uygun yöntem geliştirmektir. Bazı çocukların arkadaş ilişkilerinde daha fazla zorluk yaşadıklarını ve bu durumdan mutsuz olduklarını gözlemleriz. “Neden okulda hiç arkadaşım yok?”, “Benimle neden kimse oynamıyor?” gibi sorularıyla gelen çocuğunuza yanıt vermek bu nedenle hiç de kolay olmayabilir. Bu süreçte ebeveyn olarak, arkadaşlık ilişkisinde gerekli becerileri öğrenmeleri konusunda rehberlik etmek çok önemlidir.

Gücünü *İstanbul Okan Üniversitesi*'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Sağlıklı Arkadaşlık İlişkileri Geliştirmesi İçin Çocuğunuza Nasıl Yardımcı Olabilirsiniz?

- Çocuklarınıza paylaşmanın, özverili olmanın önemini anlatın, davranışlarınızla örnek olun.
- Kendisine yapılacak eleştirilerin onun kişiliğine yapılmış bir saldırı olmadığını öğretin.
- Öncelikle kendisinin iyi bir arkadaş olmasını sağlayın.
- Güvenilir olmayı ve karşısındakine güvenebilmeyi öğrenebilmesi için karşılıklı güveninin önemini anlatın.
- Sorumluluk alma, duygularını ifade edebilme, karşı tarafın duygularına değer verme gibi becerileri kazanmasına yardımcı olun.
- Arkadaşlarıyla zaman geçirmesine fırsat tanıyın, uygun ortamlar yaratın.
- Sizinle konuşmak istediğinde ya da yaşadığı bir sorunu dile getirdiğinde yorum yapıp, öğüt vermek yerine öncelikle onu anlamaya çalışın, anladığınızı ifade edin.
- Arkadaşlarıyla ilgili yaşadığı bir sıkıntıyı anlattığında hemen çözüm için bir şeyler bulmaya çalışmak yerine sadece onu dinleyin. Amacı sadece anlatmak olabilir. Çocuklar bazen anlatırken çözüm yolunu kendileri bulabilirler. Eğer sizden problemi çözmek için destek istiyorsa, plan oluşturmaya yardım edin. Sizin kendi yapabileceğinizi çocuğunuzun uygulaması için zorlamayın.
- Çocuğunuzun dikkatini, kendi davranışının başkalarında yol açtığı duygulara ve başkalarının davranışlarının da kendisinde yol açtığı duygulara çekebilirsiniz.

KAYNAKÇA:

- Yavuzer, H. Ana-Baba Okulu Ana-Baba Eğitimi ve Aile İçi İletişim Becerileri. Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (2005). Gençleri Anlamak, Remzi Kitabevi.

OKAN EĞİTİM KURUMLARI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BİRİMİ

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE